

ÚKOL 6

CVIČENÍ Z ANALÝZY DAT SOCIOLOGICKÉHO VÝZKUMU

Jméno a příjmení:

Imatrik. ročník:

1. Z otázky č. q53 z dotazníku EVS ČR 99 si vytvořte novou proměnnou, trichotomizovanou stupnici politické orientace levice, střed, pravice. Tu použijte k zodpovězení otázky, zdali respondenti s různou levo-pravou politickou orientací se od sebe liší ve svých postojích k tomu, jak se dnes u nás dbá na lidská práva (proměnná q64). Proveďte analýzu prostřednictvím srovnání jak procentuálních rozložení, tak také chí-kvadrát. Vytvořte příslušný graf, který bude danou situaci nejlépe ilustrovat.

2. Otestujte na datech z EVS ČR 1999 nulovou hypotézu, že postoj k lidem, kteří mají AIDS (proměnná q7_10) se neliší u respondentů podle jejich vzdělání (proměnná *vzdelání*), takže všechny vzdělanostní kategorie budou mít k těmto osobám stejně zamítavý vztah a nebudou je chtít mít za sousedy. Výsledek ilustrujte i graficky.

3. Otestujte na datech z EVS ČR 1999 předpoklad, že podíl respondentů, kteří si myslí, že nejdůležitějším úkolem pro vládu je udržet ve společnosti pořádek, a podíl respondentů, kteří si myslí že tímto úkolem je prosazovat svobodu jednotlivce (proměnná 964b), bude stejný.

Řešení:

1. Analyze – Descriptive Statistics - Crosstabs

L_P lev. x prav. kateg. (q53) * Q64 Na lidská práva se u nás: Crosstabulation

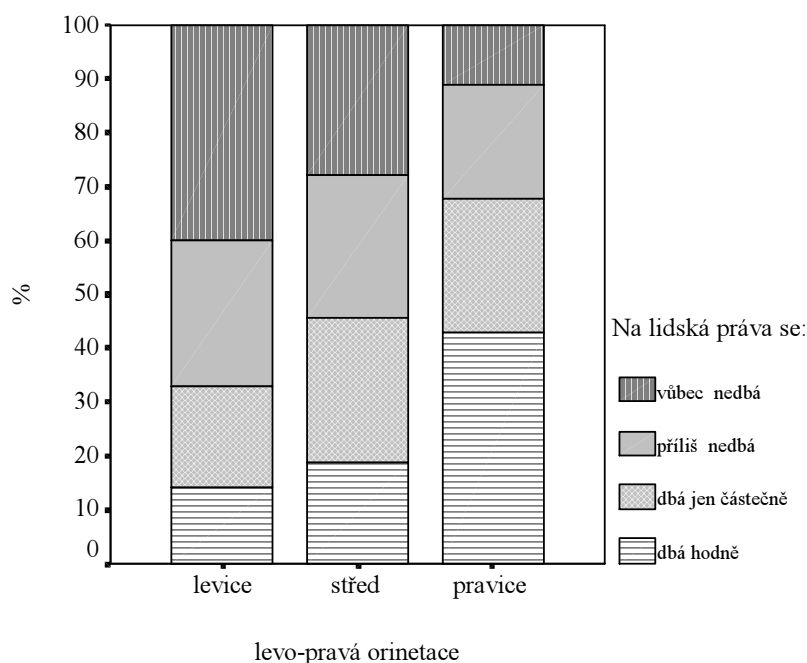
			Q64 Na lidská práva se u nás:				Total
			1 dbá hodně	2 dbá jen částečně	3 příliš nedbá	4 vůbec nedbá	
L_P lev. x prav. kateg. (q53)	1 levice	Count	14	120	86	27	247
		Row %	5,7%	48,6%	34,8%	10,9%	100,0%
		Adjusted Residual	-1,8	-2,9	2,5	3,5	
	2 střed	Count	62	587	285	64	998
		Row %	6,2%	58,8%	28,6%	6,4%	100,0%
		Adjusted Residual	-4,3	1,8	,4	,8	
	3 prav	Count	76	285	120	14	495
		Row %	15,4%	57,6%	24,2%	2,8%	100,0%
		Adjusted Residual	6,2	,3	-2,3	-3,5	
Total		Count	152	992	491	105	1740
		Row %	8,7%	57,0%	28,2%	6,0%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	119,165 ^a	15	,000
Likelihood Ratio	121,394	15	,000
Linear-by-Linear Association	29,164	1	,000
N of Valid Cases	1391		

^a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 7,53.

Respondenti levicové orientace častěji než respondenti orientace pravicové se domnívají, že na lidská práva se u nás nedbá vůbec (11 % x 3 %) a naopak pravicoví respondenti se častěji myslí než levicoví, že se na lidská práva u nás dbá hodně (15 % x 6 %). O statistické významnosti rozdílů svědčí i hodnoty adjustovaných reziduí. Je tedy možné konstatovat, že rozdíly mezi některými frekvencemi jsou statisticky významné (to vychází i z chí-kvadrátu) a že levoprává orientace má vliv na postoj k dodržování lidských práv. O této tendenci hezky vypovídá i graf.

VZDELÁNÍ kategorizace q94 * Q7_10 Nemocní AIDS Crosstabulation

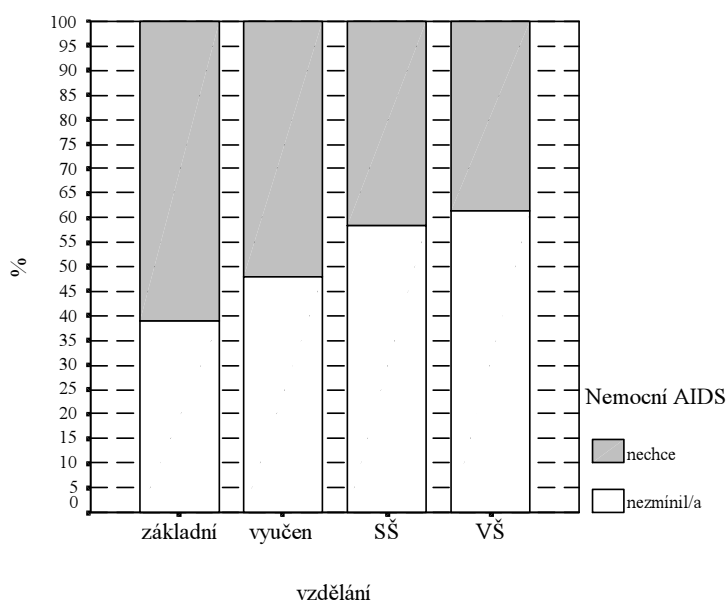
			Q7_10 Nemocní AIDS		Total
			0 nezmínil/a	1 nechce	
VZDELÁNÍ kategorizace q94	1 základní	Count	262	106	368
		Row %	71,2%	28,8%	100,0%
		Adjusted Residual	-4,4	4,4	
	2 vyučen	Count	611	171	782
		Row %	78,1%	21,9%	100,0%
		Adjusted Residual	-1,2	1,2	
	3 SŠ	Count	469	87	556
		Row %	84,4%	15,6%	100,0%
		Adjusted Residual	3,4	-3,4	
	4 VŠ	Count	169	27	196
		Row %	86,2%	13,8%	100,0%
		Adjusted Residual	2,5	-2,5	
Total		Count	1511	391	1902
		Row %	79,4%	20,6%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	29,874 ^a	3	,000
Likelihood Ratio	29,722	3	,000
Linear-by-Linear Association	28,359	1	,000
N of Valid Cases	1902		

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 40,29.

Na základě testu chí-kvadrát i na základě procentuálních distribucí a adjustovaných reziduí musíme konstatovat, že mezi jednotlivými vzdělanostními kategoriemi existují rozdíly v postoji k lidem s AIDS. Nulovou hypotézu tedy zamítáme a konstatujeme, že se vzrůstajícím vzděláním respondentů také narůstá tolerance k lidem s AIDS. Graf tento vztah ilustruje.

3. Analyze – Nonparametric tests – Chi-square – test variable list q64b, expected values – all categories equal

Q64B Důležitějším úkolem pro vládu je:

	Observed N	Expected N	Residual
1 udržovat pořádek	1441	881,0	560,0
2 prosazovat svobodu jednotlivce	321	881,0	-560,0
Total	1762		

Test Statistics

	Q64B Důležitějším úkolem pro vládu je:
Chi-Square ^a	711,918
df	1
Asymp. Sig.	,000

a. 0 cells (.0%) have expected frequencies less than 5. The minimum expected cell frequency is 881,0.

Předpoklad, jak říká hodnota statistiky chí-kvadrát, musíme zamítnout. Z dat vidíme, že naprostá většina respondentů preferovala v roce 1999 jako nejdůležitější úkol vlády udržovat ve společnosti pořádek.